

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР: .....

/Вяра Димитрова/

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ
за учебната 2024/2025г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система ПГОТ „Свети Иван Рилски“ град Перник е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво.

Програмата акцентира върху:

1. Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

Отчитането на изпълнението на Програмата ще се извърши пред ПС в края на учебната година.

II. ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Училищната програмата за превенция на отпадането на ученици кореспондира с темата за приобщаващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване и се базира на основите принципи на приобщаващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които дава образованието;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;

- Приобщаващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много голяма степен, вместо детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани според индивидуалните нужди и потребности на подрастващите, за да се създават възможности за тяхното социално включване.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

- Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от училището мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики;
- Усъвършенстване работата на педагогическия екип по отношение прилагането на интерактивни и други методи на обучение с насоченост към повишаване мотивацията на учениците за учене и развитие, в резултат на което да намалее броят на децата и учениците в риск от отпадане;
- Създаване на подкрепяща среда и положителни нагласи към образователния процес за учениците в училище, чрез подходящо подбран инструментариум.
- Изграждане на мотивация у подрастващите за ежедневно посещение в училище и участие в живота на училищната общност.
- Активизиране на комуникацията с родителите на учениците и включването им в общоучилищни дейности.

С изпълнението на целите на програмата се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- Приложен единен комплекс от политики, планове и мерки на училищно ниво, съответстващи на националните и основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- Подобрени резултати от обучението и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всеки ученик, включително на ученици от уязвими етнически общности и на ученици със специални образователни потребности;
- Повишено доверие в училището като институция, постигане на партньорски взаимоотношения с родителите чрез ежедневна комуникация с възможностите на електронен дневник и класовите групи за комуникация – Teams, Вайбър, Фейсбук и ограничаване отсъствията на децата от училище.

Постигането на определените цели и очакваните резултати ще бъде наблюдавано и измерено чрез количествените индикатори към всяка конкретна мярка.

IV. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието

преодоляване е обект на целенасочена училищна политика. Причините за това са комплексни.

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите и/или детето;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица, което принуждава родителите да използват учениците като трудов ресурс за формиране на семейния бюджет;
- Семейни проблеми, водещи до отпадане на деца от училище;
- Липса на достатъчно финансови възможности в училище за подкрепа на застрашени от отпадане ученици поради социални причини;
- Липса на подкрепяща среда, която да замени липсата на грижа от страна на родителите;
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването;
- Негативно влияние на средата - на улицата/приятелския кръг;
- Ранна бременност и брак;
- Липсата на мотивация сред семейства от ромския етнос за продължаване на образованието в гимназиален етап;
- Етнокултурни особености, при които образованието не присъства в достатъчна степен като ценност.

V. АНАЛИЗ НА ВЛИЯНИЕТО НА ПРИЧИНИ, ВОДЕЩИ ДО ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

Много често икономическата обстановка в общината и града предразполага към миграционни процеси. Родителите на учениците заминават да работят в чужбина, сезонно или постоянно, и грижата за учениците се прехвърля на роднини и близки. По-голяма част от децата остават под грижите на много възрастни хора или без никакви грижи, което крие големи рискове от отпадане и за качеството им на обучение, поради чести отсъствия от училище и липса на контрол. Част от децата мигрират с родителите си и прекъсват образованието си, връщайки се след месеци и години, когато или продължават обучението си в самостоятелна форма на обучение или отпадат.

За част от семействата образованието не е приоритет. Неграмотността на родителите води до невъзможност да помагат на децата в процеса на обучение както и да дават добър пример за подражание.

Доста ученици срещат трудностите при усвояване на учебния материал, което води до демотивация. Не са редки случаите на затруднена адаптация на децата от етнически малцинства в учебния процес.

VI. МЕТОДИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И РАБОТА С УЧЕНИЦИ, ЗАСТРАШЕНИ ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННО ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни тематични родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището;
- Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информиране на родителите.
- Разпределяне на отговорностите и ангажиментите по отношение на посещаемостта в училище между класните ръководители и родителите.

- Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията;
- Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема;
- Мотивиране придобиване на професионална квалификация;
- Работа по развитието на класа като екип, обединяване на ученици от различни етноси;
- Ангажиране на Ученическия съвет с дейности за превенция на преждевременното напускане на училище;
- Включване в извънкласни форми на ученици, застрашени от отпадане;
- Анализ на постиженията на застрашените от отпадане подрастващи и осъществяване на педагогическа подкрепа от страна на учителите и училищното ръководство /в края на всеки срок/.

VII. МЕРКИ ЗА ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ В РИСК

- Работа с деца/ученици и семействата им преди възникване на проблеми и рискове;
- Индивидуална работа с всяко дете в риск да отпадне от училище с включването на класен ръководител и психолог;
- Прилагане на адекватни санкции, в случаите на допуснати неправомерен брой неизвинени отсъствия
- Запознаване на родителите с правилника на училището и възможностите, които то дава за обучение и възпитание на децата;
- Осигуряване на индивидуални часове за консултация за подпомагане на изоставащите деца;
- Санкциониращи мерки – спиране на социалните помощи, ако детето не посещава редовно училище;
- Специализирана педагогическа подкрепа за изоставащите и застрашени от отпадане.

VIII. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

ПГОТ „Свети Иван Рилски“ - град Перник дава възможност за организирането на извънкласни форми на обучение – при възможност, участия в международни проекти и национални програми, в клубове по интереси, и др. В училището се обучават ученици от български, украински и ромски произход. Осигурена е допълнителна подкрепа от ресурсни учители.

ПГОТ „Свети Иван Рилски“ – гр. Перник дава възможност на отпаднали от образователния процес да продължат образованието си в самостоятелна форма на обучение.

Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище. За ефективното прилагане на програмата е необходимо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

Силни страни на училището за предотвратяване на ранното напускане на ученици:

- Отлична материална база;

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение;
- Извънкласни дейности;
- Занимания по интереси;
- Възможности за изява;
- Оказване на обща и допълнителна подкрепа;
- Създаване на приятелска среда.

Слаби страни:

- Недостатъчно добра ефективност на взаимодействието „училище – родители“.
- Относително голям брой отсъствия на учениците.

Отсъствия са направени по следните причини:

- Здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
- Семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
- Отсъствия поради представяне на училището в извънкласни изяви и участие в проекти;
- Икономически;
- Проблемна семейна среда;
- Трудна адаптация към изискванията в училище.

IX. АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И РАБОТА С ИНСТИТУЦИИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО

- Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците;
- Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия
- Изготвяне на планове за подкрепа

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№ РЕД	ПО	ДЕЙНОСТИ	ОТГОВОРНИК	СРОК
1.		Разработване и прилагане на мерки за намаляване на отсъствията на учениците.	Класни ръководители, ресурсни учители, учители, родители.	Постоянен
2.		Идентифициране на деца в риск от отпадане.	Класен ръководител, ресурсни учители.	Постоянен
3.		Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашени от отпадане ученици (в часовете за консултации).	Учители, класни ръководители	Постоянен
4.		Провеждане на разговори и индивидуални консултации с ученици	Ресурсни учители, класни ръководители	Постоянен

	от психолога и класния ръководител.		
5.	Екипна работа на учители по класове.	Учители	Постоянен
6.	Осигуряване на ресурсно подпомагане на учениците със СОП.	Ресурсни учители	Постоянен
7.	Отбелязване на отсъстващите ученици, коректно подаване в системата и текущи проверки от страна на ръководството на училището.	Учители, ръководство	Постоянен (ежемесечно)
8.	Организиране участието на учениците в извънучилищни дейности и извънкласни клубове по интереси.	Учители	Постоянен
9.	Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците чрез електронния дневник.	Класни ръководители	Постоянен
10.	Засилване обучението по гражданско и здравно образование чрез беседи, срещи и интерактивни дейности.	Класни ръководители, учители	Ежемесечно
11.	Своевременно уведомяване ДСП, отдел „Закрила на детето“, районна администрация за ученици, допуснали повече от 6 неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, директор	Ежемесечно
12.	Регулярна комуникация с родителите.	Класни ръководители	Постоянен
13.	Популяризиране на добрите постижения и практики на учениците в сайта и фейсбук страницата на училището	Директор	Постоянен
14.	Активизиране на ученическото самоуправление чрез	Комисия по разработване и	Постоянен

	включване на повече ученици в проекти на училището.	реализиране на проекти	на
15.	Активна работа на УКППУ с проблемните деца с цел приобщаване към училищния живот съвместно с МКБППМН, ДСП, отдела „Закрила на детето“, ДПС при РУ	УКППУ, класни ръководители, училищно ръководство	Постоянен

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет Протокол № ..... от 12.09.2024г. и е утвърдена със Заповед № .....от.....г. на Директора на училището.